

Motion till riksdagen

1985/86:Jo214

Knut Wachtmeister och Sven Munke (m)

Prissättning på korn efter proteinhalt

I en motion 1982/83:176, tog vi upp bl. a. frågan om kvalitetsbetalning av korn så att prissättningen på denna gröda skulle kunna baseras inte enbart på rymdvikt utan också på proteinhalt. Sedan mer än 30 år tillbaka betalas vete efter bl. a. proteinhalt.

Motionen avstyrktes av jordbruksutskottet med hänvisning till att livsmedelskommittén väntades ta upp frågan. Denna utredning har numera lämnat sitt betänkande men blott allmänt uttalat att det var angeläget med en utökad produktion av inhemskt protein.

En betalning av korn efter proteinhalt skulle från flera synpunkter vara värdefull. Genom en ökning av den inhemska proteinproduktionen begränsas importen av proteinfodermedel. Möjligheterna att öka den svenska proteinskörden genom en större odling av ärter är begränsad, då minst sex år måste förflyta mellan varje ärtgröda.

Högavkastande sorter med låg proteinhalt är svårare att exportera och dessutom inte lämpade som maltkorn. Man kan öka proteinhalten hos korn med hjälp av kvävegödsling. Vid denna "artificiella" höjning av proteinhalten ökar man inte de önskvärda aminosyrorna i motsvarande utsträckning. Proteinkvaliteten sjunker alltså vid förhöjd proteinhalt genom kvävegödsling.

Ett motiv emot att betala efter proteinhalt har tidigare framförts på grund av bekymmer med analysapparaturen. Numera är emellertid tekniken så förbättrad genom den s. k. NIR-metoden att några tekniska problem med individuell betalning inte torde föreligga. Metoden används i Canada som odlar mer än 4 miljoner ha korn.

Tidigare har såväl lantbruksstyrelsen som naturvårdsverket ställt sig tämligen negativa till kvalitetsbetalning av korn. Enligt uppgift har man nu en positivare syn, varför förutsättningar borde föreligga för en kvalitetsbetalning redan innevarande år.

Skillnaden mellan marknadssorter med hög och låg proteinhalt är för närvarande så stor som 1 %. Beräknad på den svenska kornskörden innebär denna procent 20 000 ton protein.

Det är därför angeläget att betalning efter proteinhalt inte blir ett symboliskt stöd för kvalitetsproduktion av korn utan så utformat att det verkligen lönar sig för den enskilde producenten att odla sorter som har högre proteinhalt och rymdvikt men något lägre avkastning.

Statens jordbruksnämnd är beslutande instans i denna fråga, men riksdagen bör enligt vår uppfattning genom ett tillkännagivande ställa sig positiv till

kvalitetsbetalning av korn enligt de grunder som framförts i motionen. Som ett senare steg kunde ett liknande betalningssystem införas för havre.

Mot. 1985/86
Jo214

Hemställan

Med stöd av vad som ovan anförts hemställs
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i
motionen framförts om betalning av korn efter proteinhalt.

Stockholm den 22 januari 1986

Knut Wachtmeister (m)

Sven Munke (m)